

NOVICE

Leto VI. - št. 3

KOČEVJE 14. januarja 1961

Cena 15 din

OBČINSKA KONFERENCA SZDL V KORAK S ČASOM

Gospodarski razvoj občine v prihodnjih petih letih odločilen. - Kemična in telovadni dom v prvem planu. - Skrb za človeka. - Vodovod, stanovanjska izgradnja. - Sleherni občan mora biti seznanjen z dogajanjem v komuni. - Sekcije in klubi, nova oblika dela.

KOČEVJE, 11. januarja 1961. Danes je bila v Kočevju občinska konferenca SZDL, katere se je udeležilo nad 200 delegatov in gostov. Konferenci je prisostvoval tudi član Izvršnega odbora Okrajnega odbora SZDL Ljubljana tov. Perunuš Jože.

Iz poročila, ki so ga delegati prejeli pred konferenco in poročila predsednika Občinskega odbora SZDL tovariša Hegler Mirotla objavljamo nekatere osnovne ugotovitve.

Socialistična zveza se je v Kočevski občini močno uveljavila pri razvijanju in utrjevanju gospodarstva ter komunalnega sistema. Razprave o perspektivnem gospodarskem razvoju občine so bile bogato gradivo vseh kraj. Konferenca SZDL. Slehernega državljanja je treba temeljito seznaniti z nalogami, ki jih pred občino postavlja perspektivni načrt gospodarskega razvoja. Kemična tovarna je glavna investicija prihodnjega petletnega obdobja. To predvsem iz razloga, ker se bo narodni dohodek v občini z njeno izgradnjo dvignil za nekajkrat. Vendar danes ugotavljamo, da je celoten tempo te naše najvažnejše gradnje le prepočasen. Z razumevanjem ugotavljamo objektivne težave v zvezi s kreditiranjem in nabavo strojev iz inozemstva. Dejstvo pa je, da izgradnja

uveljavlja konkurenca v ceni in kvaliteti. Takšno stanje nehoti potiska v ozadje zastarele manjše tekstilne obrate kakršen je naš. Podjetje bo moralo resno razmisliti o bodočem razvoju. Prvič že iz nakazanih razlogov, drugič pa zaradi možnosti zaposlitve večjega števila žensk.

Vsi člani kolektivov morajo biti temeljito seznanjeni z delom in perspektivo podjetja. V tem bomo našli edino možnost za pravočasno ukrepanje.

Kmetijsko gospodarsko posestvo se naglo razvija. Skrajni čas je, da so tudi v tem podjetju začeli z reševanjem stanovanjskega in drugih problemov, ki naj zagotovijo boljše življenjske pogoje kmetijskih delavcev.

Naloge iz področja industrije in kmetijstva so dovolj jasne. Njihova izpolnitev ne bo lahka, omogočila pa nam bo materialno osnovo za razvoj ostalih komunalnih dejavnosti. Karakter problemov pa zahteva, da je treba z delom začeti takoj in zelo odločno.

Komunalne dejavnosti so mnoge in zelo raznolike, zato vseh ni mogoče obravnavati. Dokončna izgradnja vodovoda Obrh-Slovenska vas zavzema prvo mesto. Z zadovoljstvom ugotavljamo uspehe dosežene na izkopu trase, istočasno pa mislimo tudi na težave, ki jih ni bilo malo. Predvsem slabo vre-

Vse priznanje gre delovnim kolektivom zlasti pa članom SZDL, ki so s prostovoljnim delom zaključili izkop 1.550 m, mladinska delovna brigada pa 2.100 m trase. Nedvomno je to tudi uspešna politična akcija. Aktivnost SZDL v tej smeri ne sme popuščati, saj mora biti vodovod popolnoma dograjen vsaj do 1. maja.

Stanovanjsko izgradnjo moramo z ozirom na velike potrebe povečati. Koncentrirali jo bomo v tri zazidalna področja, ki so tudi v urbanističnem načrtu odobrena. Na kolodvorskem terenu bo gradilo predvsem Kmetijsko gozdarsko posestvo, področje ob Rinži in Seškovi ulici je namenjeno gradnji stolpnice, center mesta pri spomeniku pa še nima dokončnega načrta.

Glavni investitor stanovanjske izgradnje bo občinski stanovanjski sklad. Stanovanja bodo prilagojena našim razmeram. S povečanimi sredstvi podjetij in posameznikov bo stanovanjski sklad porabil vsako leto 200 milijonov dinarjev za stanovanjsko izgradnjo. Pod takšnimi pogoji bo v prihodnjih petih letih zgrajeno 340 stanovanj v vrednosti približno milijardo dinarjev, kar vsekakor ni malo.

Kadar govorimo o potrebah novega šolskega poslojpa, ali doma za telesno vzgojo se zelo težko odločimo. Prvo nam obeta 3-izmensko šolanje otrok, drugo pa je problematično za izvajanje pouka telesne vzgoje. Bračičeva šola ima 778 učencev, Seškova šola 714, gimnazija 149 dijakov, vajencev je 170, razen tega izraža pripravljenost za sodelovanje v telesni vzgoji še 472 pripadnikov društva Partizan. Mesto Kočevje in okolica je danes praktično brez prostorov za športno udejstvovanje.

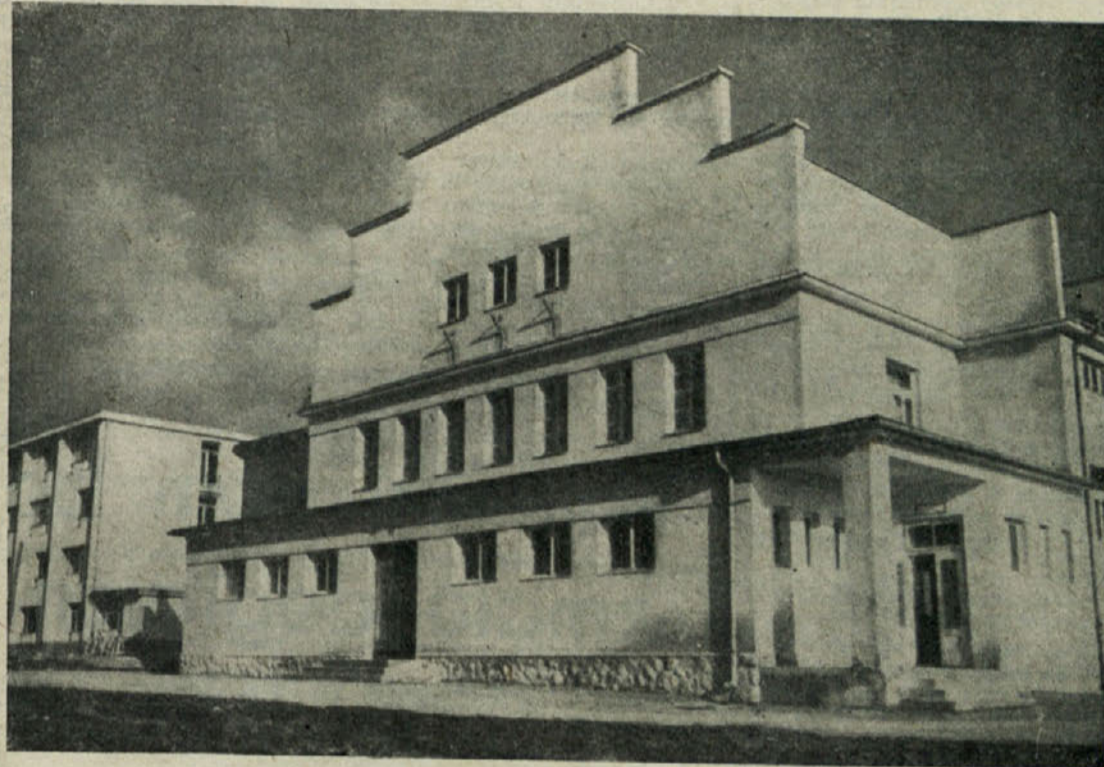
K izgradnji doma moramo pristopiti z vso resnostjo in s tem istočasno tudi odstraniti neljubo sliko nedokončane gradnje.

Mnogo je še potreb in želja, ki so zajete v perspektivnem planu občine. Vsa dejavnost pa je odvisna od politične aktivnosti državljanov, predvsem članov SZDL in gospodarske moči občine.

Tu mislimo predvsem gradnjo Zdravstvenega doma, elektrifikacijo podeželja, ceste Kočevje-Ljubljana, ureditev trgovine, gostinstva in drugo. Storitvi bo potrebno še marsikaj.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Šeškovo dom...

Zgodovinski dom „Jože Šeško“ z dvorano, v kateri je bilo 3. X. 1943 zgodovinsko zasedanje odposlancev slovenskega naroda. „Narod si bo pisal sodbo sam!“ je z velikimi črkami napisano nad odrom. Dom kulture? Da! Vendar v kulturne namene premalo izkoriščen. - Ali bo združeno DPD Svoboda prirejalo več kulturnih prireditev? Upamo da! V petek 13. I. 1961 so pričeli gledališko sezono s sodobno dramo M. Stefanca »Včeraj popoldne«.

Skrb za pitno vodo

2. januarja t. l. je spet prišlo do onesnaženja pitne vode na črpališču v Podgorski ulici, ki jo je povzročila odjuga. Zaradi tega je uprava Vodne skupnosti s sanitarno inšpekcijo takoj ustavila črpanje vode v Kočevju. Celotno prebivalstvo mesta in okolice je bilo oskrbovano z vodo iz vodovodnega črpališča iz Slovenske vasi, ki pa krije komaj polovico povečane potrebe po vodi.

Zaradi tega je bilo potrebno uvesti varčevanje z vodo, tako kot je bilo to že lani. Od 10. januarja dalje pa so omejitve z vodo ukinjene. Bakteriološke in kemijske analize vode Centralnega higienskega zavoda iz Ljubljane so pokazale, da je voda spet dobra in zato se dovoljuje ponovno črpanje vode v Podgorski ulici.

Kljub temu je bilo sklenjeno, da se črpališče vode v Slovenski vasi še poveča, da bi v primeru potrebe, če bi prišlo do ponovnega onesnaženja vode, bilo dovolj vode za Kočevje in okolico. V Slovenski vasi hite z deli pri urejanju črpališča z novimi črpalnimi agregati, ki bo v kratkem pripravljeno, in bo krilo celotno preskrbo vode v mestu in okolici.

Pa še beseda o novem vodovodu. Dela pri gradnji vodovoda Obrh-Slovenska vas lepo napredujejo. Če bi bile ugodnejše vremenske prilike, bi bil vodovod že dograjen. Pričakovati je, da bo novi vodovod, ki bo rešil vprašanje vode, začel služiti svojemu namenu še pred začetkom letošnje spomladi.

BEOGRAD. - V Jugoslaviji se je mudil na uradnem obisku predsednik Gvineje Sekou Toure. Visoki gost prijateljske dežele je med obiskom obiskal več mest v deželi, bil je tudi v Ljubljani. Gosta iz Gvineje in njegovo spremljevalstvo so povsod lepo sprejeli. Prepričani smo, da bo obisk gvinejskega predsednika rodil pozitivne sadove na vseh področjih sodelovanja in da bodo prijateljske vezi med obema deželama še trdnjše.

BRUSELJ. - V Belgiji nadaljujejo delavci s stavko in demonstracijami proti vladnemu osnutku »enotnega zakona«. V več mestih so bile velike protivladne demonstracije. Pri tem je bilo več demonstrantov ranjenih. Belgijski vojniki, razporejeni v sestavi sil Atlantske zveze se vračajo iz Zahodne Nemčije v Belgijo. Pojavljajo se zahteve, da bi socialistični poslanci vrnilli svoje mandate. PARIZ. - Zahodnonemško vojnoletalstvo bo dobilo v uporabo

KUMANOVO. - Tako v Srbiji in Makedoniji so se začele priprave na graditev 136 km dolgega odseka avtomobilske ceste »Bratstvo in enotnost« od Grdelice do Skopja. Vzdolž vse trase grade 27 mladinskih naselij in drugih objektov za kakih 50.000 fantov in deklet iz vseh krajev države.

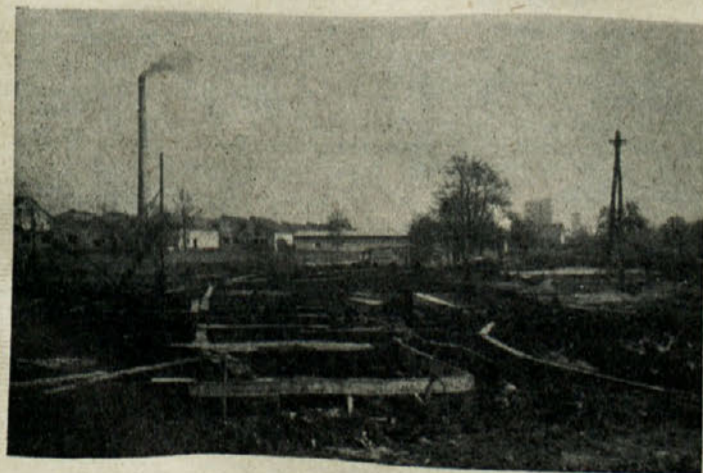
BEOGRAD. - Indonezijski zunanji minister dr. Subandrio se je mudil tri dni na uradnem obisku v Jugoslaviji kot gost državnega sekretarja za zunanje zadeve Koče Popoviča. Minister Subandrio in njegovi sodelavci so z jugoslovanskimi visokimi državniki izmenjali misli o različnih notranjih in zunanje-političnih vprašanjih.

KARACI. - Na povabilo predsednika republike Josipa Broz-Tita bo predsednik Pakistana Ajub Kan prispel na uradni obisk v našo državo, mudil se bo od 13. do 16. januarja. Med obiskom bodo razgovori med voditeljevi obeh držav in njunimi sodelavci.

francosko oporiščen na Korziki, kjer se bodo vadili nemški letalci.

PARIZ. - V pariških političnih krogih, predvsem vladnih, poudarjajo, da pričajo nedeljski rezultati referenduma o Alžiriji v prvi vrsti o zaupanju do de Gaullove osebnosti. Referendum je pokazal med drugim tudi, da je bil odziv za de Gaullovo politiko v metropoli sicer manjši kot septembra 1958, vendar je le izpolnil pričakovanja. V Alžiriji pa je bilo drugače. Kljub temu da je 69 odstotkov Alžircev in Evropejcev pozitivno odgovorilo na postavljeno vprašanje, pa je znano, da so bili prav v središčih, kjer je večina evropskega prebivalstva proti de Gaullovi alžirski politiki. Muslimansko prebivalstvo pa je referendum tako ali tako bojkotiralo.

KAIRO. - Parlament Združene arabske republike je poslal vladam arabskih dežel poziv, naj pretrgajo vse odnose s Francijo in nacionalizirajo vse francosko imetje v njihovih državah.

Temelji za nove stolpnice

podčnih tovarn v drugih krajih Jugoslavije mnogo hitreje napreduje. Vse kaže, da se moramo za gradnjo odločneje zavzeti, javnost pa obveščati o njenem napredovanju.

Industrijska podjetja so že do leta 1961 razvila proizvodne sile dokaj visoko, če primerjamo njihovo stanje s stanjem po osvoboditvi. Rekonstrukcijo v tekstilni tovarni nam vsiljuje že samo vprašanje za nadaljnji obstoj tekstilne industrije pri nas. V Jugoslaviji se je tekstilna industrija naglo razvila, na tržišču pa se močno

me, nepravčasna dobava materiala in malomaren odnos bivšega vodilnega uslužbenca pri gradnji so botrovali, da ta naša akcija ni pravočasno dokončana v celoti.

Pomoč alžirskim otrokom!

Že šest let divja vojna v Alžiriji, ki je povzročila strašno lakoto med alžirskim ljudstvom.

Jugoslovanski pionirji smo sklenili, da bomo organizirali nabilno akcijo za alžirske otroke, ker vemo, kako težka je borba za svobodo.

Tudi na naši šoli smo se vsi pionirji in mladinci odzvali temu pozivu in s požrtvovalnostjo in veseljem odšli od hiše do hiše, od podjetja do podjetja. Z razume-

vanjem so nas povsod sprejeli. In tako smo nabrali 143.270 din.

Posebno sta se odlikovala 5 ar., ki je zbral 34.000 in 4 br., ki je zbral 24.000 din.

Naši zadrudniki, pionirski odred in Podmladek Rdečega križa pa so prispevali po 5.000 din. Nabilna akcija pa še ni končana in še vedno pričakujemo prispevkov.

Breda Jerše, 8 br.

Osnovne šole J. Šeško, Kočevje

Kaj je pokazala anketa v podjetju »Smreka« v Loškem potoku. — 80 odstotkov delavcev se je izjavilo, da so potrebni sestanki kolektiva, 20 odstotkov pa trdi, da ne. — Glede izboljšanja delovne discipline se je večina izjavila, da bi morala biti boljša, boljše mora biti tudi sodelovanje med delavci in obrati ter obrati in upravo podjetja. — Potrebna je boljša organizacija dela. — Uvesti je treba nagrajevanje po učinku, oziroma po enoti proizvoda. — Delavci bi morali biti boljše seznanjeni o pravicah in dolžnostih samoupravnih organov v podjetju.

Nad 80 odstotkov anketirancev je odgovorilo, da prejema prenizke prejemke in da bi morali biti po njihovem mnenju večji. Navedli so tudi vzroke, ki so po njihovem glavni faktorji, da so za služki razmeroma nizki (povprečna plača znaša okrog 12.500 din mesečno). Našejtmo jih nekaj: sla-

„VSI SO ODGOVORNI...“

Sindikalna podružnica v podjetju »Smreka« je pred dnevi razpisala med delavci in uslužbenci dve anonimni anketi. Odgovori na obe anketi so bili zanimivi in poučni. Prva anketa je zastavljala vprašanja v zvezi z uvedbo tople malice v podjetju. Velika večina ali 93 odstotkov se je izjavilo, da se uvede v podjetju topla malica. Anketiranci so odgovorili tudi na druga vprašanja v zvezi z uvedbo tople malice. Potem pa je anketa zajela drugo vprašanje — organizacijo izletov. Sindikalna podružnica je v septembru lani organizirala poučen izlet na Gorenjsko in Primorsko. V anketi so bila vprašanja kako so se počutili delovni ljudje na izletu, kaj je bilo dobrega in kaj slabega z organizacijo izleta, kakšne predloge imajo za izlete v bodoče. Odgovori so bili različni, kakor so različni ljudje, ki so odgovore pisali. Večina je bila mnenja, da je kolektivni izlet dobra stvar in si jih še želijo.

Kmalu zatem je bila razpisana druga anketa. Ta je imela globlji pomen. Zadevala je v bistvo najbolj občutljivih odnosov med ljudmi, pokazala je na napake in na rešitev nekaterih problemov, ki živo zadevajo tako celoto kot posameznike v podjetju. Vprašanja in odgovori pa so se takole vrstili:

— Ali so potrebni sestanki kolektiva?
— Z da je odgovorilo 80 odstotkov, z ne pa 20 odstotkov.
— Drugo vprašanje se je glasilo:
— Na koliko časa naj bi bili sestanki?
— Na dva ali tri mesece, so se glasili odgovori.

Zanimivi so bili odgovori na vprašanje:
— Kaj bi bilo treba storiti za izboljšanje delovne discipline ter za povečanje proizvodnje?
— Delovno disciplino je treba izboljšati. Prav tako je treba izboljšati sodelovanje med delavci in odgovornimi ljudmi v obratih ter med obrati in upravo podjetja. Potrebna je boljša organi-

Trgovsko podjetje »LOŠKI POTOK«

Trgovsko podjetje »Loški potok« ima šest poslovalnic, in sicer na Hribu, Retjah, Travniku, Malem logu, Podpreski in na Travi. Podjetje se vedno bolj uveljavlja. Promet narašča iz leta v leto. V lanskem letu so ustvarili okrog 120 milijonov dinarjev prometa. Izbira v trgovinah je pestra in v zadovoljstvo potrošnikov.

UPKOJENCI SE ZAHVALJUJEJO

Društvo upokojencev LRS, podružnica v Kočevju, je ob času novoletne jelke obdarovalo 35 članov, ki so bili pomoči najbolj potrebni, vsakega po 2.000 dinarjev. Sredstva za to humano akcijo je društvo dobilo iz dohodka družabne prireditve, ki je bila poletni lani, pretežni del, t. j. 50.000 din, pa je prispeval Občinski ljudski odbor Kočevje. Društvo upokojencev se ObLO v imenu obdarovancev najtopleje zahvaljuje.

Obvestilo volilcem

Dne 15. januarja 1961 bodo namenske volitve v občinski zbor in občinski zbor proizvajalcev ObLO Kočevje v naslednjih volilnih enotah.

1. V volilni enoti občinskega zbora št. 7, ki obsega Roški teren v Kočevju. Kandidat Miro Hegler. Volišče na Veterinarski postaji v Kočevju.

2. V volilni enoti občinskega št. 10, ki obsega Trato — Kočevje. Kandidat Solar Ivan. Volišče v sindikalni dvorani podjetja »Elektro« na Trati v Kočevju.

3. V volilni enoti zbora proizvajalcev industrijske skupine podjetja »Jelka«, Podpreska. Kandidat Pajnič Milan. Volišče v prostorih »Jelka«, Podpreska.

Vsa volišča bodo odprta od 7. ure zjutraj do 19. ure zvečer.

zacija dela. Uvesti je treba nagrajevanje po učinku oz. po enoti proizvoda. Člani organov delavskega samoupravljanja in vsi člani kolektiva bi morali biti boljše seznanjeni z vlogo delavskega sveta in upravnega odbora.

V odgovorih so bile zapisane tudi besede: v podjetju vlada familiarnost, zaslužki so prenizki in podobno.

— Ali se želiš usposobiti na svojem delovnem mestu?
40 odstotkov je odgovorilo, da se želi izpopolniti znanje, 24 odstotkov se ne želi, ostali pa na omenjeno vprašanje niso odgovorili.

— Si zadovoljen na svojem delovnem mestu, se je glasilo vprašanje.

60 odstotkov je odgovorilo pritrdilno, ostali pa želijo, da bi delali na drugem delovnem mestu oziroma da bi imeli stalno delovno mesto na nekem kraju.

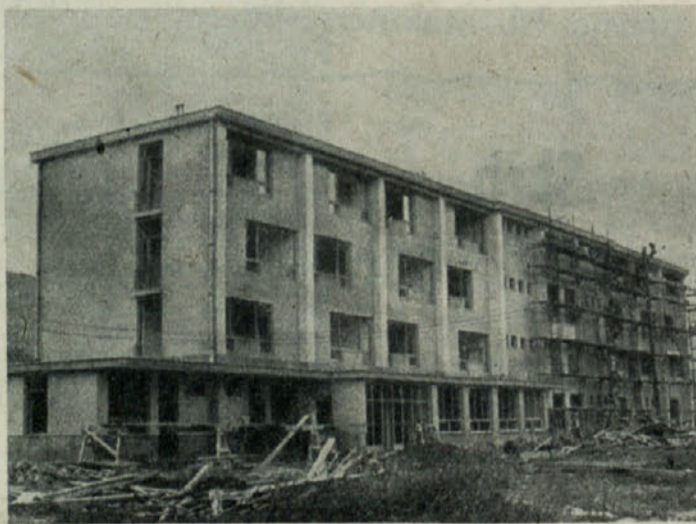
Predalec bi prišli, če bi analizirali vsa vprašanja in odgovore. Na eno vprašanje pa se moramo še obrniti, ki se je takole glasilo:

— Kako si zadovoljen s svojimi mesečnimi prejemki?

Vajenski dom bo kmalu dograjen

Industrija, kakor tudi obrtna dejavnost se v Kočevju v zadnjih letih pospešeno razvijata, tako da se bo Kočevje v tem pogledu kmalu uvrstilo med industrijsko razvite kraje. Ta razvoj pa terja vedno več kvalificirane delovne sile in zato je dotok vajencev v vsa podjetja in obrtne delavnice vedno večji. Tako je že pred leti nastal pereč problem vajeniškega doma, ki je bil prenatrpan, mnogo prošelj na sprejem pa je ostalo nerešenih. Razen tega je dom pomanjkljivo opremljen in ne nudi gojenecem osnovnih pogojev za normalno zdravo rast in razvoj. Da se reši ta pereč problem je ObLO Kočevje v letu 1958 sprejel sklep, da se zgradi nov, sodobno urejen in opremljen vajeniški

finančnih sredstev. V celoti bo gradnja doma stala z opremo nekaj nad 100 milijonov dinarjev. Pri gradnji doma so z vneto sodelovali tudi vajenci sami, saj so opravili preko 1.600 delovnih ur, ostala mladina pa preko 700 ur, tako da je dala mladina pri gradnji doma kar lep prispevek. In tako je ob Seškovem domu razmeroma v kratkem času zrasla mogočna in prikupna trinadstropna stavba, ki bo po svoji zunanji in notranji ureditvi Kočevju v ponos, predvsem pa bo s tem rešenih cela vrsta raznih problemov. Novi vajeniški dom je v zadnji fazi dograditve in bo čez nekaj mesecev sprejel preko 100 mladih ljudi. Po svoji notranji ureditvi je dom kar najbolj sodobno ure-

Vajeniški dom bo kmalu dograjen

dom. Okrajni ljudski odbor je gradnjo doma krepko podprl, saj je prispeval za gradnjo večji del

jen in bo opremljen tako, da bo naši učeči se mladini nudil maksimum vsega, da bo tudi vzgojno delo potekalo po sodobnih vzgojnih principih.

S preselitvijo vajencev in dijakov v nov dom bo za nekaj časa rešen problem pomanjkanja šolskih prostorov, ker bo stari vajeniški dom prevzela osnovna šola »M. Bračiča« in s tem pridobila v neposredni bližini 4 prostorne učilnice. V prvi stavbi dijaškega internata bo končno dobil svoje mesto kočevski muzej, ki je svoje nekdanje prostore odstopil »Pletilstvu«. Tako bo sedaj muzej lahko uredil svojo bogato zbirko iz NOB, lovski in rudarski oddelek ter postal privlačen in zanimiv za vsakogar. V srednji stavbi, kjer je sedaj menza, se bo osnoval obrat družbene prehrane za delavce »ITAS-a« in »Ključavničarstva« in bo za ta podjetja v glavnem rešen problem prejemanja toplih obrokov med delovnim časom. Zadnja stavba pa bo služila šoli za tehnični pouk, možno pa je tudi, da jo bo potrebovala bodoča vajeniška šola. Novi vajeniški dom bo kmalu služil svojemu namenu in v njem bo našla naša učeča se mladina prijeten in topel dom, na kar že težko čaka.

J. S.

V KORAK S ČASOM

(Nadaljevanje s 1. strani)

Pri našem delu moramo istočasno skrbeti tudi za krepitev organov delavskega in družbenega upravljanja. Zagotoviti je potrebno informativnost državljanov v vseh primerih. Tako bo vsak posameznik lahko soodločal pri njihovem reševanju. Dosedanja praksa je bila preveč občasna in nepopolna. Ljudski odborniki morajo na zborih volilcev ne le poročati, temveč tudi tolažiti sklepe ljudskega odbora.

Vsi člani kolektiva morajo aktivno sodelovati v upravljanju podjetja. Oglasna deska ne more in ne sme biti edino mesto za obveščanje ljudi. SZDL bo morala z različnimi anketami, analizami in predlogi dati pravo in kvalitetnejšo vsebino organom upravljanja.

Občinski odbor SZDL bo moral predvsem pot kolektivnih članov usmerjati svojo nadaljnjo politiko. Skrb za mladino ne sme v nobenem primeru zaostajati.

V občini imamo 20 krajevnih organizacij z 17 podružnicami. No-

va forma v ničemer ne spreminja vlogo SZDL. Krajevne organizacije morajo smelo uveljavljati nove oblike dela. Doslej je ustanovljenih le 16 sekcij, predvsem z nalogo nakazovanja in reševanja komunalnih problemov. Mnogo je možnosti, da sekcije postanejo takšne, kot jih nakazuje V. kongres SZDLJ.

Stare oblike sestajanja članov SZDL, ki so obravnavale vse mogoče tudi nezanimive stvari so v novih pogojih preživele svojo dejavnost. To terja tudi organizirano klubsko življenje članov SZDL. Vprašanje klubskih prostorov danes v krajevnih organizacijah ne sme biti več nerešljiv problem.

Naloge občinskega odbora SZDL so dokaj jasne in velike, to pa od nas istočasno zahteva tudi novih naporov in aktivnost na vseh področjih družbenega in političnega življenja.

Referat je obravnaval še mnogo drugih problemov in nakazal vrsto ukrepov za hitro in temeljito rešitev.

pričeti, pri tem pa naj aktivno sodelujejo vsi člani SZDL in prebivalstvo. Razvijati moramo zavarovanje kmetijskih prebivalcev. Z nadaljnjo politiko štipendiranja pa zagotoviti potreben zdravstveni kader.

TOV. RAUH POLJANSKA DOLINA

Nadaljevalo naj bi se z gradnjo ceste ob Kolpi. V kolikor za to ni pogojev pa je potrebno zagotoviti prebivalstvu osnovne pogoje prezoza.

STANE PINTAR — KOČEVJE

Krepiti moramo vlogo stanovaljskih skupnosti in širiti njihovo dejavnost. Potrebno je, da začnemo z oblikami dela v katerih naj aktivno sodelujejo vsi državljani. Tudi hišnim svetom moramo dati večji poudarek.

LIKAR JOŽE KOČEVJE

Govoril je o pomanjkljivosti dela Gradbenega servisa in problemih obrtnih uslug ter cenah.

SAVINŠEK MARJAN KOČEVJE

Kulturno prosvetno dejavnost v Kočevju premalo podpiramo. Potrebna je predvsem večja moralna in materialna pomoč. Omogočiti moramo, da se klubsko življenje razvije tudi v Kočevju.

TOV. CENCIC — KOČEVJE

Razpravljal je o sodelovanju članov SZDL in oblikah dela.

ZORC ing. ANTON

Kmetijsko proizvodnjo moramo usmerjati na bazi realnih pogojev, istočasno pa razvijati tudi vzporedne panoge. — Vodovod moramo

O čem so govorili v razpravi

Delegati na konferenci so se odločili za razpravo v gospodarski in organizacijski komisiji. Razprava je pokazala, da je bil edino ta način dela konference uspešen, saj je razpravljalo v komisijah več kot 30 delegatov in gostov.

DRAGO BENCINA predsednik ObLO

Poudaril je, da mora kočevska komuna v prihodnjih petih letih napraviti odločen korak pri gospodarskem razvoju. Od tega je odvisno ali bomo napredovali v gospodarsko močno in industrijsko občino. Obrazložil je glavne naloge petletnega načrta in pozval člane SZDL in občane k sodelovanju. Delo ljudskih odbornikov mora biti bolj konkretno in odgovorno.

JANEZ MERHAR sekretar Obč. odbora SZDL

Nove oblike dela v krajevnih organizacijah še vedno niso prišle do polnega izraza. 16 sekcij pri 20 krajevnih organizacijah je odločno premalo. Izven Kočevja imamo v organizacijah 17 televizijskih aparatov, ki bodo mnogo pripomogli k pestrejšemu klubskemu življenju. Klub mora imeti vsaka krajevna organizacija. To se lahko doseže tudi z manjšimi sredstvi.

VUKAN TONE KOČEVJE

Krajevni organizaciji v Kočevju, ki ima 2.300 članov so prostori za klubsko življenje prepotrebni. Podjetjem so potrebni mnogi strokovni kadri. V Kočevju delujejo 3 sekcije.

KRIŽ TONE KOČEVJE

Krajevne organizacije posvečajo premalo pažnje družbenemu upravljanju. Delo poravnalnih svetov je bilo nad vse uspešno. V Kočevju je poravnalni svet uspešno rešil 112 primerov od 152, ki je o njih razpravljal. V šolah so prepotrebni socialni delavci. Krajevne skupnosti naj na vasi prevzamejo vlogo stanovanjske skupnosti.

KLEPAC JANEZ OSILNICA

V krajih, ki so od Kočevja oddaljeni je zelo pereče vprašanje zdravstva. Otroci iz hribov predvsem pozimi težko obiskujejo šolo, zato naj bi se jih sprejelo v internat v Fari. Potrebno so tudi obrtne delavnice, ki naj zaposlijo odvisno delovno silo.

SEGA ANGELCA FARA

Začeli so z klubskim življenjem. Zadruga jim je kupila televizor. Pojavnila je tudi način dela v klubu.

IVAN ŠIRAJ KOČEVJE

Vzporodno z industrijo in stanovanji naj se gradijo tudi šolski prostori. Potrebna je diferenciacija med otroci, ki posejajo obvezen pouk in dijaki. Zaradi oddaljenosti in drugih težav stane šolanje otroka v osemletki včasih več kot šolanje dijaka v srednji šoli. Starši posvečajo vzgoji otrok premalo skrbi.

ANDREJ ARKO KOČEVJE

Problem otrok katerih starši so alkoholiki je vse bolj pereč. S tem da materialno pomagamo takšnim otrokom nismo storili mnogo. Staršem je potrebno preprečiti pijančevanje. Zveza za telesno vzgojo pri Obč. LO ni delovna.

DELEGAT IZ POLOMA

Pri nas je obrat Kmet. gozdarskega posestva. Daljnovid gre mimo vasi, vendar ne moremo priti do električne napeljave. Tudi telefon je nujno potreben.

ŠTAUDOHAR ing. ZDRAVKO KOČEVJE

Skrb za človeka naj bo v prvem planu. Sredstva namenjena družbenemu standardu naj se porabijo v ta namen. Govoril je tudi o

Novi del Prešernove ulice

zdravstvu in družbenem upravljanju.

RAUH MIRKO LAZE

Zelo moramo paziti kako obdarujemo otroke za Novo leto. Nepravilno je, da so nekateri obdarjeni večkrat. To nanje vpliva negativno. Sredstva naj v bodoče zbira Obč. odbor SZDL.

JULIJ PLUT KOČEVJE

Kulturno življenje je v Kočevju nezadovoljivo. Oprema odra v Seškovem domu ne odgovarja izvedbi sodobnih odskih del. To je tudi vzrok slabši kvaliteti in slabemu obisku. Sanirati je potrebno godbo, ki jo je od Rudnika prevzela Svoboda.

LEON PUGELJ STRUGE

Pri nas smo uredili klubski prostor. Tudi 3 sekcije že delujejo. Sekcija za zaposlovanje delovne sile bo proučila način kako zaposliti odvisno delovno silo.

IVANČIČ — MOZELJ

Krajevni odbor in krajevna organizacija SZDL imajo pri reševanju komunalnih problemov veliko vlogo. Govoril je o uspešnem delu krajevnega odbora Mozelj.

HONZAK ing. MILENKO KOČEVJE

Prostovoljne delov. akcije osredotočiti na gradnjo Doma telesne kulture. Dograjen naj bo do leta 1963. Dela naj potekajo v 3 etapah. Prva etapa naj bo končana do 3. oktobra letos.

MARINČ IVAN KOSTEL

Potrebno je pospešiti elektrifikacijo podeželja.

LAP MITO KOČEVJE

Gostinstvo moramo modernizirati. Ekonomске cene naj vplivajo na gospodarsko moč gostinskih podjetij. Obrat družbene prehrane moramo povečati.

RAUH LOJZE KOČEVJE

V Kočevju je Zdravstveni dom prepotreben. Z gradnjo moramo

dokončati čimprej. Razvijati moramo turizem, z ozirom na realne pogoje. Gradbena operativa ima premajhne kapacitete.

Na tajnih volitvah je bilo v plenum Obč. odbora SZDL izvoljenih 35 članov in 6 delegatov za kongres SZDL Slovenije.

V plenarni razpravi so sodelovali:

KOCJANČIČ FRANCI predsednik Obč. komiteja LMS

Poudaril je predvsem oblike, ki jih LMS v Kočevju uporablja pri svojem delu. Z mladinskimi akcijami bo mladina še naprej nadaljevala.

LUDVIK GOLOB, sekretar Obč. komiteja ZKS Kočevje

Mislim, da moramo prekiniti z dosedanjim načinom dela pri obveščanju državljanov. Član kolektiva ne more sodelovati pri upravljanju podjetja, če ni obveščen o načrtu in nalogah. Prav tako tudi volilci ne morejo razumeti dogajanja v občini, če jim tega nihče ne pojasni.

V nadaljevanju je govoril o skrbi za človeka in vlaganju sredstev za življenjske potrebe ljudi. Organizacija SZDL z novimi oblikami dela lahko mnogo pripomorejo k uspešnemu reševanju nalog, ki je o njih razpravljala konferenca.

JOŽE PERUNUS član IO Okraj. odbora SZDL Ljubljana

Pozdravil je konferenco v imenu Okraj. odbora SZDL Ljubljana in zaželel krajevnim organizacijam uspešno delo. Poleg ostalega je omenil predvsem izobraževanje in vzgojo strokovnih kadrov.

Referat in razprava na konferenci sta pokazala, da so organizacije SZDL v kočevski občini na dobri poti. Krajevne organizacije naj odločneje začnejo z reševanjem nakazanih problemov.

Zaradi izredne važnosti in boljše informiranosti vseh članov SZDL, bomo izvelek iz referata predsednika Obč. odbora SZDL objavili tudi v prihodnji številki.

Težave Peteršiljkove mame

V prizadevanju naših organizacij in upravnih forumov ter šolskih vodstev, da bi čim mikavneje pripravili našim najmlajšim prihodom Dedka Mraza, je zavzela tudi kočevska »Svoboda« zelo častno mesto. Z dokajšnjimi gmotnimi žrtvami je omogočila nabavo lutk in novega drava prav zanje. Ta najnovejša pridobitev v našem kulturnem prizadevanju je vzbudila med mladino in odraslimi mnogo zanimanja.

še dosti užitka! Sceno je po načrtih Mestnega lutkovnega gledališča izdelal tov. Arko Andrej odlično in z njo dosti pripomogel k uspehu predstave. Koliko truda in naporov je bilo treba za postavitev odra in njegove okolice, razsvetljavo, organizacijo predstav itd. kar večkrat tudi odloča o uspehu igre, ve samostojni, ki vidi za kulise našega odra.

Prizor iz igrice

Režiserka Marica Mihovar, učiteljica šole M. Bračiča je s svojimi mladimi sodelavci pokazala uspeh šesttedenskega truda z ročnimi lutkami. Uprizorili so igrice »Težave Peteršiljkove mame«, ki jo je po W. Karschu priredil J. Pengov. Režiserka je lahko z uprizoritvami zadovoljna. Zlasti ji štejemo v poseben uspeh, da je odrsko izgovorjavo mladih animatorjev dognala do višine, ki je pač še dosegljiva pri mladini po razmeroma kratkotrajnem študiju! Od nje in njene mlade umetniške skupinice si obetamo v prihodnje

Okoliški kraji naše občine žele gostovanj tega našega najmlajšega odra. Težave pa so kot pri dramski sekciji in pevskem zboru: visoki prevozniki stroški. Ail bi se ne dalo kako pomagati? Za naše najmlajše gre. Zadovoljni in nasmejeni obrazi naših malih so najlepše plačilo za ves trud tako režiserski, izvajalski in in scenaristi, kakor pobudniku DPD »Svoboda« Kočevje! fc

— Očka, gasilci so prišli! Se bo sedaj začel požar?

Mamica doji novorojeno Katico. Petletni Mihec radovedno opazuje. Slednjic vpraša: — »Mamica, ali imaš tudi kavo«?

Smeh iz otroških ust

Triletni deček je sprejeto zagledal konja, ki se je ustavil na ulici.

— Gotovo mu je zmanjkalo toka!

— Sonce zahaja v morju.

— Zakaj pa nič ne šumi?

— Torej tudi fante rodijo mamic. Zakaj so pa potem očetje?

— Poslušaj mamica: »Ko sem se rodil, kako si vedela, da sem Jurček.«

— Ali petelin lahko čisto pozabi, da je petelin in znesel jajce?

ZNASEL SE JE

»Kako moreš dokazati, da je zemlja okrogla?« vpraša učitelj učenca.

»Saj nisem jaz nikoli trdil, da je okrogla!« odgovoril ta.

NESPORAZUM

Igor kaže očetu spričevalo. Oče vzkripi: »Kaj takega! Same enojke! Ali bodo padale batine!«

»Prav imaš očka, učitelj stanuje koj v sosednji ulici.«

Gibanje prebivalcev

Zahvale

Prodam

Izgubljeno

Treklici

VELIKO SREČE

»Se najbolj ji všeč je Luigi...!« Darinki ob vstopu v novo življenjsko pot, želi veliko sreče in medsebojnega razumevanja

KOLEKTIV TISKARNE

ZAHVALA

Kolektivu »Elektro« Kočevje se zahvaljuje za darilo, ki so ga ob novem letu poklonili mojima otrokoma. Kolektivu »Elektro« želim v novem letu veliko uspehov.

Gošče Marja

IZGUBLJENO

9. januarja 1961 sem izgubil od Zeljn do Kočevja garnituro ključev za moped. Prosim poštenega najditelja, da jih proti nagradi vrne na naslov: Somensari Gustl, Željne 34, p. Kočevje.

ZAMENJANO

Na silvestrovo je bil v Seškovem domu zamenjan moški plašč sive barve. Naslov dobite na upravi »Novice«.

Sredstva za turistični dom

O predvideni gradnji turističnega doma pri Beli vodi v Loškem potoku smo že poročali. Z zbiranjem sredstev za gradnjo so že začeli; tako so v Travniku, kjer so med prvimi začeli z zbiranjem, že v prvi akciji zbrali nad 30 m² lesa.

Odbor

PRODAM

Prodam novo kombinirano zakonsko spalnico (oreh-javor) in žensko kolo. Ogled v Mahovniku 3 pri Kočevju.

Primo

JADRAN, Kočevje: od 13. do 15. januarja ameriški barvni filmski film »Anastazija« in češki barvni film »Kje in kam«, od 17. do 19. januarja jugoslovanski film »Akcija«, od 20. do 22. januarja ameriški barvni filmski film »Vitezi okrog mize«.

RIBNICA: 14. in 15. januarja francoski filmski film »Blago z obale Durance«, 21. in 22. januarja romunski film »Oprostite, napačna zveza«.

LOŠKI POTOK: 15. januarja italijanski barvni film »Madam Butterfly«, 22. januarja italijanski film »Poslednja kočija«.

DOBREPOLJE: 14. in 15. januarja mehiški barvni film »Serenada v Mehiki«, 18. januarja italijanski film »Krik«, 21. januarja

francoski film »Dvigalo za morišče«, 22. januarja ameriški barvni filmski film »El magnifico«.

KOČEVSKA REKA: 14. in 15. januarja ameriški barvni film »Gora«, 21. in 22. januarja francoski barvni film »Helena in možje«.

PREDGRAD: 14. in 15. januarja ameriški barvni film »Vera Kruz«, 21. in 22. januarja ameriški film »Modri pajčolan«.

SODRAŽICA: 14. in 15. januarja kitajski film »Belolaso dekle«, 21. in 22. januarja ameriški filmski film »Belo pero«.

VELIKE LAŠČE: 14. in 15. januarja jugoslovanski film »V soboto zvečer«, 21. in 22. januarja češki film »Na končni postaji«.

PISEMCE IZ LAZ OB KOLPI

Pionirji osnovne šole Laze ob Kolpi so nam napisali pismence s sledečo vsebino:

V soboto, 31. decembra je tudi nas obiskal Dedek Mraz. Prišel je s polnim košem daril ves utrujen od naporne poti. V veselje njemu in staršem pa tudi drugim vaščanom smo recitirali pesmice.

Uprizorili smo tudi igrice »Kole-dar«. Igrica je lepo uspela in gledalci, ki jih je bila polna šola, zelo navdušila. Ob koncu je Dedek Mraz razdelil darila nam in vsem predšolskim otrokom. Za darila smo se mu lepo zahvalili in mu želeli srečno pot.

Sprejem vajencev

Trgovsko podjetje »ŽELEZNINA« Velike Lašče sprejme v uk železninarske stroke DVA VAJENCA

Pogoj: dokončana osemletka. Nastop takoj. Stanovanje zagotovljeno. Prošnje pošljite najkasneje do 30. januarja 1961, ali pa se zglasite osebno.

»ŽELEZNINA«
Velike Lašče

Komisija za sprejem in odpovedi delovnih razmerij pri Zadržno obrtnem podjetju »JELKA« Podpreska

razpisuje

1. DELOVNO MESTO OBRATOVODJA PODJETJA

Pogoji:

- visokokvalificirani delavec v lesni stroki z najmanj 2-letno prakso,
- kvalificiran delavec v lesni stroki, ki je bil najmanj eno leto na vodilnem mestu in da ima najmanj 3-letno prakso v lesni stroki,
- lesni tehnik z diplomom.

2. VEČ KVALIFICIRANIH ALI NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV

3. Osebnih prejemki po tarifnem pravilniku podjetja. Nastop službe takoj ali najpozneje do 31. januarja 1961. Ponudbe z opisom dosedanjega dela, pošljite najpozneje do 22. januarja 1961 na naslov: Zadržno obrtno podjetje »JELKA« Podpreska

Kovinsko podjetje — Ribnica, sporoča žalostno vest, je po kratki bolezni umrl član kolektiva

MARTIN HRIBAR

Dobrega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu KOLEKTIV KOVINSKEGA PODJETJA RIBNICA

Gostinci so se na tečaju v »Pugledu« zelo dobro počutili. Kako tudi ne, saj jim je kuharsko umetnost vcepil »Televizijski kuhar« mojster IVAN IVANCIC

ZANIMIVOSTI

• LJUDJE POSTAJAJO VIŠJI

Otroci po višini preraščajo starše... O tem govore rezultati raziskovanj nekega inštituta v Wiesbandu. Inštitut je natančno preiskal povprečno višino moških v Zahodni Nemčiji in jo primerjal z višino ljudi v predvojnih letih.

Po tabeli, ki je tako nastala, se povsem jasno vidi, da je rast povojnih generacij mnogo višja od predvojnih. S petnajstletnim opazovanjem so ugotovili, da Evropejci nenehno rastejo.

• POSILJKA ZA SLADOKUSCA

Iz Ugande je prispel z letalsko pošto nenavaden zavoj: škattla s pol kilograma pečenih kobilic.

V tej letni dobi se te svetlozelene žuželke, dolge 7 do 10 cm, pojavljajo po sončnem zahodu v Vzhodni Afriki in letajo v gostih oblakih okrog cestnih svetilk v mestih. Afričani pozno v noč lovijo te kobilice in jih pripravljajo za pečenje.

Zavoj, ki je prispel v London je poslal nekemu Indijcu prijatelju iz Ugande z željo, da bi ga razveselil s slaščico, ki je kajpak ni mogoče dobiti v Angliji.

• SMRT NA CESTI

Na italijanskih cestah se vsakih 24 ur smrtno ponesreči 20 avtomobilistov. V istem času se v raznih cestnoprometnih nesrečah ponesreči 400 oseb.

• LAŽNE VESTI O LETEČIH KROZNIKI V SOVJETSKI ZVEZI

V zadnjem času so se v SZ razširile govorice, da so se nad posameznimi predeli dežele pojavili »leteči krozniki«. Po teh govoricah so takšne vsemirske kroznike videli nad Uzbekistanom in Tadžikistanom. V nekaterih časnikih so se pojavile tudi fotografije letetečega kroznika, ki so bile posnete v severnih predelih SZ. Nekateri so celo zatrjevali, da so v neki srednjeazijski republiki izkrali »miniaturni prebivalci Vener«.

Številni bralci so se obrnili na redakcijo svojih časnikov in prosili za ustrezno pojasnilo o skrivnostnih letetečih predmetih. V tej zvezi je akademik L. Arsimovič izjavil, da ni nobenega dokaza, ki bi potrdil resničnost navedenih govoric. Po njegovih besedah so vse govorice o tajinstvenih predmetih nad SZ zlonamerne in neznanstvene informacije, ki so jih podale nekatere neodgovorne osebe v svojih referatih v Moskvi. V teh referatih so govorili o fantastičnih zgodbah, ki so si jih izposodili predvsem iz ameriškega tiska. Za fotografije letetečega kroznika pa so v laboratoriju ugotovili, da gre za navaden optični učinek. Kaže, da so nekateri ljudje neodgovorno izkoristili zanimanje sovjetskih državljanov za dogodke v vse-mirju.

od tu in tam

VALENTIN Zagonetni Saša KATAJEV

Izredka so tovariši prekinili učenje in mu prigovarjali:

»Saša, ne uganjaj neumnosti! Uči se, bedak, sicer pri izpitu padeš kakor si dolg in širok!«

Saša Buzykin je prezirljivo gubančil svoj malo obetajoči, zato pa tem bolj pegasti nos in cinično spraševal:

»K-a-a-j? Mepi pripovedujete?«

»Komu pa? Tebi, tebi!«

»Padel da bom, pravite?«

»Padel!«

»Zakaj neki?«

»Ker se ne učiš. Brez znanja ne prideš na visoko šolo.«

Saša Buzykin je pljunil na tla in zagonetno dejal:

»Nekateri ne pridejo, drugi pridejo.«

»Si res tako prepričan?«

»Kaj naj mar dvomim? Zame je to jasno ko pomaranča.«

»Ne onegavi preveč! Ti vendar ab-so-lut-no nič ne znaš!«

Zagonetni Saša je rezko odvrnil:

»Pri izpitu bodo že sami videli, kdo zna in kdo ne zna... koga lahko sprejemo in koga morajo odkloniti. Le ne belite si glave!«

»Toda, saj boš vendar molčal kakor grob.«

»Prava reč! Bom že kaj po-

vedal. Morda se bo le našla kakva besedica. Sicer se pa jaz na izpit poživim. Minili so tisti časi, ko so nepmanski sinčki... Saj ni vredno govoriti... Boste že videli!«

Tja do izpitov je zagonetni Saša hodil okrog, se praskal po svojem pegastem izrastku ter z odkritim pomilovanjem ogledoval tovariše, ki so sedeli pri knjigah in tiščali svoje kuštrave glave v algebro.

Končno je napačil dan Buzykinovega triumfa.

»Buzykin Aleksander, stopite sem!«

Saša je prezirljivo skrivil ustnice in omahovaje šel k izpraševalni mizi. Vsi so zadrževali sapo.

Profesor se je popraskal s svinčnikom po nosu in postavil običajno vprašanje:

»Oči Saše Buzykina so zmago-slavno zasijale:

»Od leta 1922 sem član Kom-somola!« se je odrezal in metal okoli sebe uničujoče poglede.

»Poleg tega sem proletarskega porekla. Oče je delavec v Puti-lovjevih tovarnah, mati pa je kmetica iz Rjazanske gubernije.«

Profesor se je široko in pri-jazno nasmehnil:

»Odlično! Torej stoođstotni proletarec. Da bi le še mnogo takih prišlo sem!«

Saša Buzykin se je ponosno ozrl okrog sebe in vprašal:

»Lahko grem?«

»Kako to mislite?« je začu-deno vprašal profesor in si pomel roke. »Narobe, takoj vas prične mo spraševati.«

Zagonetni Saša je prebledel.

»Saj sem vendar... že od leta 1922... proletarec... Saj nisem kak nepmanski sinček... Imam...«

»To je vse hvale vredno. Toda vendar, ali nam lahko pove-te, koliko je a plus b na kvadrat? Hm... Tega ne veste. A čemu je enaka vsota kvadratov nad obema kateta-ma? Tega tudi ne veste... No, mogoče boste kaj vedeli o skladnosti trikotnikov? Kaj prav nič ne znate? Lahko gre-ste, Buzykin!«

In Buzykin je po sončni pri-peki šel v dijaško naselje, Buzykin je tam legel s trebuhom na posteljo, in grenko je za-ihtel Buzykin.

Drugi dan pa je že besno pre-meval geometrijo...

iz naših krajev

OD TURJAKA

Na področju bivše občine Lašče delujejo štiri osnovne invalidske organizacije: Velike Lašče, Karlova, Rob in Turjak. Prvi dve organizaciji sta imeli preteklo ne-

Med invalidi je veliko bivših borcev, ki so darovali zdravje za svobodo svojega naroda. Tako v Laščah kot v Karlovcih so na skupščini sprejeli sklepe za

Invalidi v Laščah

deljo, 8. januarja, letni skupščini, na katerih so se pogovorili o delu in uspehih.

Letos bo delo invalidskih organizacij usmerjeno v praznovanje 20-letnice vstaje naših narodov. Prav je, da se vse organizacije dobro pripravijo na praznovanje z raznimi prireditvami in podob-

bodoče delo in izvolili nova vodstva.

Na kraju pa še tole: Vodstva invalidskih organizacij na področju Lašče se zahvaljujejo za naklonjenost in razumevanje krajevnega urada Lašče, še posebej pa vodji urada Jožetu Kovačiču.

»ZGREŠENA POTA« na odru v Sušju

KUD »Dr. Ivan Prijatelj« Sušje, bo v nedeljo 15. januarja uprizorilo v dvorani zadrugskega doma v Sušju dramo v štirih dejanjih »Zgrešena pota«. Dramatsko družino omenjenega kulturnoumetniškega društva predstavljajo sami mladi fantje in dekleta. »Zgrešena pota« so vadili dalj časa. Prepričani smo, da bodo tudi tokrat zaigrali tako kot smo jih že videli na odru.

Kje so postarvi?

Tako se sprašujemo ljudje v Kolpski dolini. Kdo je dovolil RD Brod na Kolpi, da pod pretvezo lova za drst v mesecu novembru z električnim agregatom pobere vse postarvi iz obeh potokov v Fari in Vasi? Tudi takšne z mero 15 cm. Oba potoka, v katerih je bilo na stotine lepih postarvi, sta sedaj popolnoma mrtva. Kdo bo še govoril o turizmu v Kolpski dolini, če se bodo dogajali takšni primeri, ki so vredni vsega obsojanja. Čudno se nam tudi zdi, da RD v Kočevju, ki je zakoniti upravljalec teh voda, ničesar ne ve o tem lovu. Zahtevamo, da odgovorni pokrenejo vse, da se postarvi vrnejo v naše potoke.

Prebivalci Fare in Vasi

Samo ena zadruga

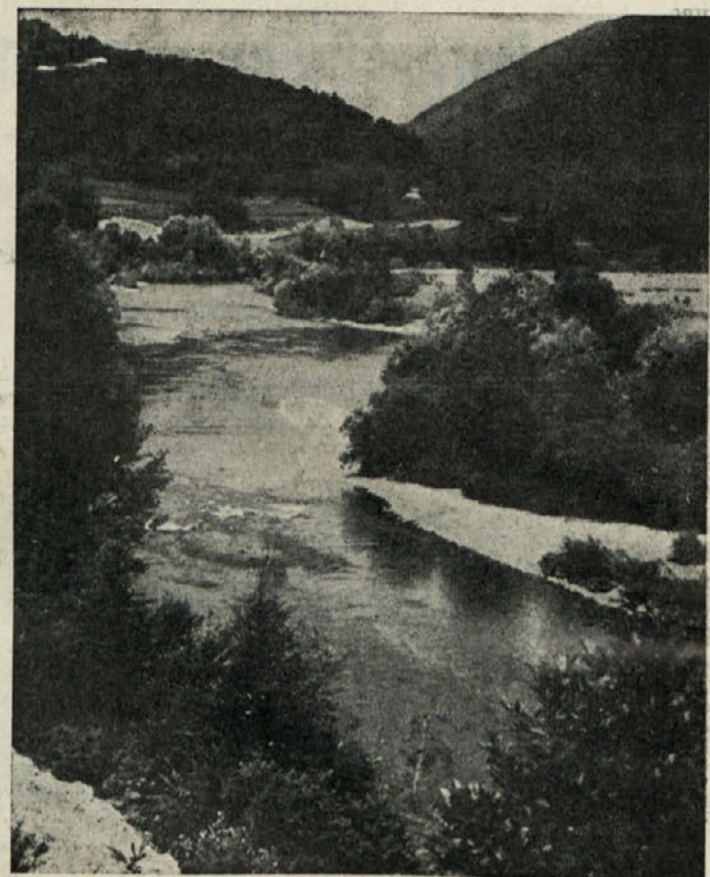
Kakor smo že objavili, so se Kmetijske zadruge Hrib, Travnik in Draga združile v eno zadrugo s sedežem na Hribu. Združena zadruga se sedaj imenuje KZ Loški potok. Zdržižitev je bila zaključena do 31. decembra lani.

V Dragi je zadruga izpostava, ki bo opravljala razne zadeve; tako bodo vršili odkup lesa, izplačevali denar, tu bo tudi hranilno in obračunsko poslovanje itd.

Združena zadruga ima sedaj vse pogoje za uspešno delovanje. Vseh članov imajo okrog 600. Zadruga je gospodarsko močna.

Najpomembnejša dejavnost zadruge bo tudi v bodoče pospeševanje in razvoj živinoreje ter gozdarstvo. V sklopu zadruge je tudi gozdarski obrat. Na celotnem področju zadruge je okrog 3.500 hektarov gozdov privatnikov. Naloge gozdarskega obrata so, da se gozdovi pravilno izkoriščajo, negujejo, obnavljajo, da so v redu gozdna pota itd.

Pri zadruzi deluje centralni zadrugi svet, ki šteje 44 članov. Leta se je pred kratkim konstituiral. Predsednik zadrugskega sveta je Anton Debeljak iz Travnika.

Kolpa, voda negda bogata na ribah, postaja vse bolj prazna. Kaj je vzrok temu? Prav gotovo tudi izlov njenih levih pritokov

Spomin na Dedka Mraza

Spomin na Dedka Mraza je med otroci še vedno živ. Preberimo kako je bilo ob obisku Dedka Mraza v otroški ustanovi »Kekec« v Kočevju.

S široko odprtimi očmi in pridržanim dihom so otroci skupno z vzgojiteljico spremljali prihod Dedka Mraza. »Spustil se je z Mestnega vrha... Prihajajo po Reški cesti... Prestopil je prag vrta, zdaj!...« Dedek Mraz, ki so ga tako nestrno pričakovali, mu pisali pisma, zanj krasili sobo, je torej med njimi. Otroška srca polna pričakovanja in presenečenja so se oddahnila. Dedek Mraz je spregovoril:

Pozdravljeni otroci!... Nekateri ste bili pridni, drugi poredni. Vse to sem zvedel med potjo... Ti Dušan ne pospravljaj igrače... Solarji! Včasih ste poredni... Ne sedaj pa vzemite darila in poljubšajte se! Otroci, ki so malo prej še plahozrli v Dedka so se pogumno strnili okoli njega. Na kraju so še zapeli pesmico o Dedku... Potem pa vzklili, obljube, prošnje... In Dedek Mraz se je poslovil za eno leto od mladih prijateljev in se skrnil v svoj kristalni grad.

DOBRA PRODAJA NA REKI!

Mlekarna v Fari slovi po svojih kvalitativnih izdelkih. Z izdelavo mlečnih izdelkov so morali začeti, ker se Fara ne more pohvaliti z dobrimi prometnimi zvezami in bližnjim potrošnim središčem, kamor bi lahko prodajali sveže mleko. Prevoz smetane in skute je mnogo cenejši, saj je Reka, ki je oddaljena skoraj 60 km, glavni potrošnik prifarskih proizvodov.

V mlekarni predelajo do 1.200 l mleka dnevno, proizvode pa odpremljajo na Reko vsak dan. Letos so prodali za 16 milijonov mlečnih proizvodov, kar je vsekar lep gospodarski uspeh tudi za ožjo Kolpsko dolino.

Sedaj, ko so se tudi zadruge v Kolpski dolini združile v mnogo močnejšo zadrugo s sedežem v Ko-

čevju, bi bilo prav, da se prične z odkupom mleka tudi v Osilnici in v drugih krajih ob Kolpi. Odkup pa mora biti dobro organiziran. Na mnogih zborih in sestankih v Osilnici so namreč kritizirali in predlagali, da se z odkupom začne tudi pri njih. In prav je tako.

Zadruga je v Osilnici odkupila dnevno le nekaj deset letrov mleka. Takšen odkup se tudi kočevski zadrugi ne bo izplačal. Zadruga je dolžna odkupiti od proizvajalcev odvišne proizvode, vendar ne pod vsakim pogojem. Kmetijski proizvajalci v gornji kolpski dolini morajo to upoštevati in resneje oddajati mleko, če je odkup organiziran in so ga sami zahtevali.

opravlja. Mož ji je umrl že pred leti, preživljal pa se s pokojnino, ki jo prejema po možu. Upamo, da bo vrla Veselova mamica dočkala vsaj 100 let.

Jože Rus stanuje v Travniku. Februarja bo dopolnil 94 let. Mož je vdovec. Na žalost je bolj rahlega zdravja, pa tudi vid mu je precej opešal.

Marija Samsa je doma iz Mallega loga, stara pa je 90 let. Vdova je že dolgo let. Tudi ona ni imela v življenju nič dobrega in vendar je kljub temu dočkala lepo starost.

Pa še beseda o Alojzu Levstiku, 91 letnemu korenjaku iz Travnika. Mož ima zelo dobre noge in ni zdrav, če vsak dan ne premeri nekaj kilometrov. Pa tudi drugače je še dobro ohranjen.

ŠOLA v Banja loki

Šolski prostori v Banja loki so bili za pouk zelo neprimerni. Skrajni čas je bil, da so se odločili za temeljito adaptacijo starih šolskih prostorov. Razen dveh razredov bodo uredili tudi šolsko kuhinjo.

IZ PREDGRADA

Bilo je pred kratkim. Marko Mihelič iz Močil je šel po opravih s konjem v Bilpo ob Kolpi. Nazaj grede bi se mu kmalu pripetila nezgoda. Med Bilpo in Vrtnom se je nad cesto utrgala skala in padla na cesto. Manjkalo je za las, da ni skala ubila Miheliča in konja. Ta del ceste bi bilo treba nekako zavarovati in sicer tako, da se odstranijo stene, ki groze nad cesto.

Trgovina v Predgradu, ki je bila doslej v sklopu Kmetijske zadruge Predgrad se je pridružila »Trgoprometu« Kočevje.

Prva nagrada v Kočevju

Do napovedane ure in dneva je prišlo v uredništvo nad 500 pisem, na katerih je v levem spodnjem oglu pisalo »Nagrada križanka«. Tudi tokrat so bili zastopani vsi naši kraji, pa tudi iz ostalih predelov Slovenije in Jugoslavije je prišlo lepo število pisem s križankami.

V križanki je bila pri vprašanju 34 vodoravno tiskovna napaka. Zato smo upoštevali odgovora »apelirati« in »apekirati«. Prav pri tem vprašanju je bilo veliko napak. Namesto apelirati ali apekirati (kot smo že povedali smo oboje upoštevali), smo brali epelirati, ali epikirati. Take rešitve so šle seveda v koš. Za nekatere je bil trd oreh tudi vprašanje pod 64 navpično. Vprašanje se je glasilo: naprava pri radiu, 4. sklon - pravilni odgovor je bil antena, ne pa antena, kot so nekateri zapisali. Nekateri so spremenili Egona (moško ime za vprašanje 65 vodoravno) v Igorja.

Verjemite nam, dragi naročniki in bralci - reševalci križanke, da nam je bilo kar hudo, ker smo morali kar precejšnje število napačnih križank vreči v koš. Za nekatere nagrade je morala mladinka Zinka, kateri smo poverili srečo, vleči listke po štirikrat ali celo večkrat. Drugo nagrado bi lahko dobil reševalec iz Travnika, če... če ne bi imel napake.

»Sreča je opoteča« pravi star pregovor. To naj velja za vse, ki tokrat niso imeli sreče in jih poštar ne bo razveselil z denarno nagrado ali lepo knjigo. Bo pa drugič več sreče.

Denarne nagrade prejmejo tile izžrebanci:

1. nagrado Stanka Marincelj, Kočevje, Ul. Jožeta Seška 26 - 5.000 din,
2. nagrado Nada Siraj, Livold 11 - 3.000 din,
3. nagrado Marija Fabjan, Kočevje, Seškova 19, 2.000 din,
4. nagrado Silva Podpečan, Zavod za socialno zavarovanje Kočevje - 1.000 din,
5. nagrado Marjan Košir, Mozelj 20 - 1.000 din,
6. nagrado Marjan Klun, Ribnica - 1.000 din,
7. nagrado Matijana Hočevar, Kočevje, Trg svobode 4, - 1.000 din,
8. nagrado Franc Jurkovič, Slavski laz 2 - 1.000 din,
9. nagrado Zvonko Poje, Trg svobode 47 - 500 din,
10. nagrado Franc Rus, Črni potok 24 - 500 din,

KNJIŽNE NAGRADE PA PREJMEJO:

Ivan Hiš, Kočevje, Trg 3. oktobra, Marta Grebenc, Sušje, Lojze Lavrič, V. p. 4358 Han Pjesak, Vladimir Vertnik, Osilnica 18, Jože Pečjak, Dolga vas 60, Anton Peterlin, Krekov trg 1, Ljubljana FAGV, Rezka Brlan, Kolodvorska 2, Kočevje, Franc Kočevar, Draga 41, Darko Celarec, Savska e. 4, Slovenski Javornik in Borut Kopitar, Podgorska 1, Kočevje.

Vsem reševalcem se za sodelovanje zahvalujemo. Izžrebance bomo poslali denarne in knjižne nagrade po pošti.

Vodovod potrebujejo

Težave so se pokazale, ko je kmetijsko zadrugo posestvo v Kostelu začelo rediti 30 glav govedi.

Vode je zmanjkalo. Poleti so vsak dan potrebovali 3 ure časa, da so napajali živino v Kolpi. V vodnjaku je premalo vode za tolikšno število živine. Še težje bo, ko bodo spomladi nabavili novih 20 glav.

Vodovod nameravajo napeljati iz vasi Delač, kjer je izvir dovolj

močan. Ta vodovod bo lahko daljal vodo tudi okoliškim vsem, turistični koči v Kostelu in tako tudi šoli. Predračunska vrednost napeljavje vodovoda znaša 3,5 milijona dinarjev. Vaščani in zadruga so pripravljene prispevati v delu in denarju.

Prav bi bilo, da se za gradnjo zainteresira tudi Turistično društvo in Svet za šolstvo pri ObLO ter z gradnjo že spomladi prične.

DO KOLPJE

France Trampuš:

INVALID

Potrpi, ti pravim. Nekaj se je premikalo. Gašper je prislulnil.

»Stane, kaj delaš?«

»Bombo -« Beseda se je izgubila v grgrajočem sopenju.

Gašper se je dvignil in spet spustil. Bolečina se je premočno zasekala v kolena, da bi mogel takoj še enkrat poskusiti. Zaslišal je, kako je prav tenko škrtnila kovina. Potem se je nekaj dotaknilo kamna. Mišice na Gašperjevih rokah in na vratu so se napele kakor strune. Čakal je še sekundo.

»Stane, vrzi -« Isti trenutek se je po Gašperju vsulo nekaj drobcev in prsti, zablisnilo se je in zagrmelo. Zapeklo ga je po rami. Naglo je segel tja in začutil drobce. Bili so topli.

Vrščiki prstov so enega prijeli in ga izpulili. Roka se je ovlažila in omahnila.

Gašper je obležal brez misli. Vse skupaj se mu je zadelo neresnično. Burka, ki se ti sanja. Njegovi roki sta bili brez moči, v nogah je enakomerno kljuvala bolečina. Plitvo je dihal. Bil je popolnoma ravnodušen od vsega. Kakor če nenadoma izgubiš nekaj dragoceneega in veš, da se ne vrne, pa ne moreš ničesar storiti. Ta trenutek se ne bi branil smrti. Pomislil je, da je Stane ravnal prav. Zagledal se je navzgor. Noč je bleдела. Med krošnjami dreves so postale lise čisto svetle... Zvezde je komaj opazil. Veter je pojenjal in bilo je, kakor bi bil svet prazen. Zaprl je oči in čez nekaj časa zaspal.

II.

Zbudilo ga je sonce, ki je sijalo visoko z neba. Bilo je vroče in z obraza si je otrl znoj. Razgledal se je naokoli in poslušal. Nič posebnega ni zaznal. Jel je razmišljati o svojem položaju. Preostane samo čakanje. Morebiti le pride kdo mimo.

Kolena so ga enakomerno zbadala. Rama ga je pekla. To ga je spomnilo na Staneta. Dvignil se je in sedel. Nekoliko se je pomaknil in se naslonil na skalo, po kateri je ponoči zdrsnil. Kakih osem metrov niže je zagledal Stanetovo truplo. Od glave ni ostalo ničesar več. Obleka na njem je bila krvava in po hrbtu ožgana. Slišal je muhe, ki so obletavale truplo. Obšla ga je slabost in spet je legel. Topo je bolščal predse. Potem je opazil, da ležejo po skali mravljice. Prav od blizu je gledal krpo mahu, ki je bila podobna majhnemu travniku. Odrgl je košček in si ga ogledoval med prsti. Po skali je prilezel podolgovat rjavkast hrošč. Vzel ga je v roko. Na dlani je obležal z hrbtom navzdol in skrčil nožice. Nekaj tre-

nutkov je ostal, kakor bi bil mrtva stvar, potem pa začel hitro gibati z nožicami. Gašper se ga je dotaknil. To sta neskončno dolgo ponavljala. Gašperja je igra s hroščem spravljal v dobro voljo in tako se je zatopil vanjo, da je bolečino komaj čutil. Potem se je naveličal in spustil hrošča.

Začutil je neodoljivo željo. Pogoltnil je gosto slino in si obližnil ustnice. Bile so suhe in hrpave, da je jezik na njih izgubil vso vlago. Odrgl si je travno bilko in jo grizel. Potem še eno in še eno. Nato jih je trgal po več skupaj. Sprva so nekoliko grencele, počasi se je privadil in dobile so prav prijeten okus. Šele, ko se je moral premakniti, da je dosegel novo travo, se je zavedel, koliko je požil. Občutil je spet poln želodec. Sedaj bi se prilegla cigareta. Roka je segla v žep in prinesla na dan škatlo s tobakom. Odrpl jo je, vzel iz nje košček papirja in nanj nasul tobaka. Vtaknil je cigareto v usta. V tem trenutku se je spomnil, da nima vzglavice. Zaklel je in zalučal cigareto stran. Spomnil se je, kako bi doma stopil k štedilniku in si

prizgal. V mislih je zdaj sedel pred hišo in kadil. Bil je večer. Vida, njegova žena, je pospravljala v kuhinji. Sem ter tja je zaropotala posoda. Potem je ugasnila luč v kuhinji in se prizgala v sobi. Vida je pripravljala posteljo. Stopil je nekaj korakov od okna in opazoval. Preoblekla se je in legla. On je še zaprl vrata ograde in zaklenil hišo. Legel je k njej. Streslo ga je v bokih ob misli na to, kar sta doživljala med seboj.

Iz doline so se oglasili zvonovi. Zvonilo je poldan. To ga je vznemirilo. Počutil se je zapuščena, zdelo se mu je, da je zvezan in da se ne more ganiti niti za milimeter. Okrog njega je vihal ogenj. Plameni so že sikali do njega. Vzduh je bil zadušljiv in mu ni dal dihati. Zrak okoli njega se ni ganil. Zadržal je dih, kakor bi bil zrak strupen. Mišice so se napenjale: zdaj na roki, zdaj na obrazu, pa spet na roki, po trupu in v nogah. Bolečine iz kolen so v ritmu izžarevale v stegna in v hrbet. Zemlja pod njim se je nagda bi obdržal ravnotežje. Potem se je začela zemlja ob vznožju

dvigati, vse hitreje se je vzpenjala, stala je že navpično in on je visel na njej. Začutil je, da binglja, obešen za kolena. V glavo buta kri in ga zaliva. Vtaplja se v njej. Nekaj se zruši in spet leži na tleh. Vse je spet v redu, samo zapuščena je in bolijo ga noge.

Zagnal se je pokoncu. Postavil se je na kolena; vse kar je bilo njegovega pod njim, je mahdralo nekje na tleh. Oprjel se je skale in bolščel proti Stanetu.

»Stanee, Stanee...«

Gozd je ostal nem. Slišal je samo ptice in brenčanje muh.

»Stane, oglasi se. Stanee!«

Nič se ni odzvalo.

Spustil se je na zemljo. Jezen je bil zaradi Staneta. Zakaj se ne oglasi. Saj leži spodaj. Len je in obupuje kakor zmerom. Mrha. Ne ljubi se mu govoriti. Stane je tam spodaj. Gotovo je tam. Še minuto prej ga je videl. Samo oglasti se noče. Saj ni sam. Dva sta. On in Stane. Ko bi bil kdo drugi

(Konec prihodnjic)